

FOCUS NEPAL

En e-tidning från Föreningen Nepals Vänner

Nr 20 • Oktober 2025

Vad var det som hände – egentligen?

I september drabbades Nepal av en våg av demonstrationer, som plötsligt förvandlades till ursinniga våldsamheter. De viktigaste officiella byggnaderna stacks i brand. Många människor dödades i oroligheterna som spreds över landet.

Det handlar om att unga människor protesterar mot korruptionen i den politiska eliten, men det spekuleras också om andra grupper som har utnyttjat situationen för egna intressen.

Vi ger dig ögonvittnesskildringar och reflektioner från flera av dem som upplevt dessa skrämmande och omvälvande veckor.

The Independent

Times Kamal Prasai

Ett stort misstag, säger statsvetaren Min Basnet på sid 2

Pernilla och Otto Ardebys besök i Kathmandu blev inte som de tänkt. Sid 3

Goda Grannars **Raju Adhikari** hoppas på kvinnan som ska reda upp situationen. Sid 4.

De unga vill ha **slut på politisk nepotism**, skriver Anu på sid 4.

Dessutom i detta nummer:

En lång rad intressant notiser under rubriken **Uppsnappat**. Sid 5.

Build up Nepal får miljöpris och har inlett samarbete med "Goda Grannar" i Jajarkot i västra Nepal, som drabbades av en kraftig jordbävning 2023. Sid 7.

Andra goda krafter: SANN ett nätverk för nepalesiska studenter med kopplingar till Sverige. Sid 8.

Sång och musikfest för Nepal i Stockholm 22 nov. Sid 9.

Följ med på vår **resa i februari!** Sid 9.

Beställ boken Nepal – så helt unikt!. Sid 10.

Kontonummer, kontaktuppgifter till redaktionen mm hittar du på sidan 10.

Parlamentet brinner!

Prabin Ranabhat/AFP/Getty

Regeringen gjorde ett stort misstag!

– Inom 24 timmar kollapsade allt!
Det var totalt oväntat. Det brann överallt. Vi var i chock. Frågan är: Vem gjorde det?

Focus Nepal har intervjuat Min Basnet om den senaste tidens dramatiska händelser i Nepal. Han är forskare inom området Political Science (Statsvetenskap) och har lång erfarenhet av nepalesisk politik.

– Turligt nog var vi hemma med våra barn när det brakade lös, säger Min. Vi kände oss inte direkt hotade men bara några hundra meter från vårt hus ligger två polisstationer där tre poliser dödades. Nära oss var det också flera ministrars hus som brann. Vi såg allt från vårt tak.

Hur kom det sig att regeringen tog beslutet att stänga ner sociala medier?

– De ansåg att det fanns kriminella inslag i de sociala medierna och ville att de skulle registrera sig i Nepal för att man skulle kunna ta kontroll över dem. Några medier registrerade sig, men de flesta gjorde det inte. Då svarade regeringen snabbt med hotet att registrerar ni er inte så stänger vi ner er.

– Det var naturligtvis ett stort misstag.

Det urartade så snabbt. Ungdomarna i generation Z sägs lika bakom. Hur togs beslutet att ta till våldsamma metoder?

Statsvetaren Min Basnet ger sin bild av de dramatiska och omvälvande händelserna,

– Det är svårt att förklara. Fram till mitt på dagen den 8:e september var det relativt lugnt. Efter det kom folk från olika håll i stan och attackerade många offentliga byggnader, bl a Parlamentet, Högsta domstolen och premiärministerns residens. Det märkliga är att polisen och Security forces (säkerhetsstyrkorna) lämnade fältet fritt! En fråga som nu undersöks är de vapen som användes. Vem hade fått tag i dem? Det är vapen som bara armén har, men de var inte där...

– Jag har mött flera av ungdomarna som nu känner sig hotade. Vem tog över vår rörelse? undrar de.

Kan f d kungen, eller Indien eller fraktioner inom armén vara inblandade på något sätt?

– Arméns huvudkvarter ligger i Singha Durbar som sattes i brand. Där finns massor av soldater. Varför gjorde inte arméchefen något? Det finns krafter som vill återinställa monarkin, men också andra intressegrupper som kan ha intresse av att skapa oreda i protest mot det nuvarande styret.

Vad är ditt intryck av den tillförordnade premiärministern Sushila Karki?

Hopp om ett nytt Nepal

”Allt detta har hänt medan vi har varit här i Kathmandu för årliga visumförnyelsen”, skriver familjen Ardeby i sitt nyhetsbrev.

”Vi bor i Thecho, 4 km söder om ”Ring road”, hyr en lägenhet ett stenkast från Johns skola. Vi är så tacksamma över att ha fått den möjligheten, att vi kan vara tillsammans alla fyra och på en säkrare plats, en bit från centrum. Igår, tisdag, stod vi på taket och tittade på rökpelarna, hörde smällar och ambulanssirener och bad för landet.

Idag är det utgångsförbud i hela Nepal och alla arbetsplatser, inkl immigration office är stängda, vår visumprocess har stannat av och det känns väldigt oklart vad som händer framöver.

Under eftermiddagen igår joggade jag i grannskapet i Thecho och pratade med många nepaleser. De är så vana vid den här sortens utmaningar: politisk oro,

AFP

– Hon är en ”clean woman”, säger Min. Hon har varit chefsdomare i Nepals högsta domstol, även där den första kvinnan på posten. Hon har ett gott rykte och anses inte vara korrupt. Men hon har fått en svår uppgift. Nepal måste alltid förhålla sig till sina grannar Indien och Kina. I dagens politiska omvärld är mycket osäkert.

Makten är fortfarande i politikernas händer, menar Min Basnet, som gläds åt att en av hans vänner, en journalist, har utsetts till minister i den nya regeringen.

Pernilla och Otto Ardeby

stängda vägar, översvämningar, jordbävningar. Deras styrka och mod i de här situationerna är fantastiskt att se, sättet de kommer tillsammans och finns där för varandra.

De jag pratade med uttryckte sorg över de liv som förlorats men det som lyste igenom var hoppet om förändring, att tiden är här för ett nytt Nepal, utan korruption. Ett land där alla behandlas lika, oavsett kast, ålder, kön och status. Vi ber om förbarmande, att det inte ska krävas flera liv och att det kommer gott ur kaoset, verklig förändring!

Reuters

”Ett djärvt steg mot rättvisa”

– Hennes ledarskap markerar ett djärvt steg mot rättvisa och förnyelse, säger ledaren för vår samarbetsorganisation, Goda grannar, Raju Adhikari om den nya premiärministern Sushila Karki.

Raju listar hennes uppgifter framåt:

- Att upplösa den nuvarande riksdagen
- Att anordna allmänna val inom sex månader
- Att återupprätta lag, ordning och allmänhetens förtroende

Så här sammanfattar Raju krisen:

Minst 51 människor har dött och över 1 700 har skadats i sammandrabbningar mellan demonstranter och säkerhetsstyrkor.

Förstörelsen har varit massiv: Bland byggnader som satts i brand finns Parlamentet, Högsta domstolen och premiärministerns residens.

Raju Adhikari

Hotell, stormarknader och linbanestationer förstördes. De beräknade egendomsskadorna överstiger 50 miljarder Rs.

Vi ber för sörjande familjer och dem som sårats till kropp och själ, för visdom för PM Karki, att hon ska leda med mod, ödmjukhet och urskillning, att Nepals övergång förblir fri från manipulation – vare sig intern eller extern och för att försoning ska flöda över generationer, regioner och politiska klyftor.

The Atlantic

De unga kräver slut på politisk nepotism

Vår ”gräsrot” Anu rapporterar att livet till viss del nu är tillbaka till det mer normala inför firandet av höstens stora högtid, Dashain.

Ett landsomfattande utgångsförbud gäller dock fortfarande (11/9) vilket återspeglar den spända situationen. Frågan är hur det går med resandet till och från Kathmandu i samband med högtidsfirandet?

Anu beskriver att det grundläggande kravet från de unga demonstranterna är slut på korruption och politisk nepotism. Man sak-

Anu Magar

nar ansvar, reformer och öppenhet från den politiska eliten.

I nuläget är många förvirrade och panikslagna på grund av frånvaron av en fungerande regering. Priserna stiger, banker och stormarknader plundras i Gen Z-protesternas namn.

Valet av nya politiska ledare är inte konfliktfritt och det finns också ett motstånd

mot Sushila Karki på grund av hennes ålder (73 år).

Andra orosmoment som Anu nämner är att Indien skickar ständigt personal till gränsområdena. Och kungens anhängare planerar att återinföra monarkin.

Du hittar mer om de dramatiska händelserna på

www.nepalsvanner.se, www.sverigenepal.se eller www.tukinepal.org där Björn Söderberg på Build Up Nepal beskriver de första dagarnas händelser under "Läs mer i vårt extra Nyhetsbrev" en bit ner på första sidan.

The Atlantic

Tusentals doser barnvaccin har förstörts

Världshälsoorganisationen meddelade den 18 augusti att Nepal har eliminerat Röda hund som ett folkhälsoproblem.

En god nyhet som dock överskuggas av att tusentals doser barnvaccin förstörts på grund av våldsamheterna i samband med antikorrupsionsdemonstrationerna i hela landet.

Enligt en preliminär rapport har minst 37 vårdinrättningar totalförstörts av demonstranterna.

Förstörelsen av vaccinelager och kylkedjeheter utgör allvarliga risker och gör att

barn kan missa sina rutinvacciner, vilket i slutändan kan leda till utbrott av dödliga sjukdomar som kunde ha förebyggts.

Ökande självmordstal i Nepal

Enligt uppgifter från polisen tog 7223 personer livet av sig under året 2023 till 2024, vilket är det högsta antalet som någonsin registrerats på ett år. Det gör Nepal nu till ett av de länder som har de högsta självmordstalen.

Experter på psykisk hälsa säger att människor inte försöker begå självmord av någon enskild anledning, utan snarare på grund av en komplex blandning av faktorer, inklusive de stigande levnadskostnaderna, och kamp för att hantera även sina mest grundläggande behov som mat, bostad, sjukvård och anställningstrygghet.

Oavsett orsak har självmord och självmordsförsök en dominoeffekt som påverkar inte bara individen utan också familjer, vänner, kollegor, samhällen och samhällen.

– För att ta itu med de växande psykiska problemen måste de berörda myndigheterna ta till flera olika tillvägagångssätt, säger Basudev Karki, konsulterande psykiater. Ministeriet för hälsa och befolkning har lanserat ett pilotprojekt som ska uppmuntra de lokala myndigheterna att ta ansvar för att ta itu med de växande psykiska problemen.

De kommer också att lansera en kampanj för att öka medvetenheten för att minska självmordsfrekvensen, alkoholkonsumtionen och droganvändningen.

I dag det finns fyra officiella självmordslinjer en person som överväger självmord kan ringa till.

Utdrag ur artikel av Arjun Poudel, hälsoreporter vid The Kathmandu Post

Problem för trekking-turismen

Efter Gen Z-protesterna har utländska vandrare avbokad bokningar, med hänvisning till säkerhetsproblem i Nepal.

– Turismen är en så känslig sektor att även små incidenter påverkar", säger Malla som driver ett trekking-företag i Pokhara. Även om inga turister skadades under protesterna har bilder som cirkulerar på sociala medier skapat osäkerhet. Efter Covid tog turismen äntligen fart igen men nu förlorar vi vårt levebröd igen.

Vandringsturister reser med försäkring, men för närvarande är utländska försäkringsbolag ovilliga att ge täckning för Nepal. De som gör det tar ut oöverkomligt höga premier, vilket ytterligare har drivit på avbokningar och minskat antalet nya förfrågningar.

Turister konsulterar sina ambassader innan de gör upp planer. I och med att vissa län-

der utfärdar reserekommendationer blir bokningar antingen avbokade eller pausade.

– Nu är det bara den nepalesiska regeringen som kan sända ett starkt budskap om att landet är säkert, betonar Malla och hoppas på en snabb återgång till det normala.

Sammanfattning av artikel i Kathmandu Post 19/9 av Deepak Pariyar

Följ med Skogsresor till Nepal!

9-24 november 2025

Det finns tre platser kvar!

Reseledare: Marie Schön och Jan Hedberg.

För frågor: kontakta Jan Hedberg 070-671

72 22, jan@skogsresor.se,

www.skogsresor.se

Nya trekking-regler

För att minska risken att ensamma vandrare förolyckas införde Nepals regering 2024 nya regler för trekking för att förbättra säkerheten och främja hållbar äventyrsturism i Nepal.

Tidigare kunde man vandra på egen hand, vilket kunde leda till tragiska olyckor på grund av osäkra förhållanden. Att gå vilse, bli sjuk, skadas och naturligtvis möta utmaningar relaterade till höga höjder och kuperad terräng med branta stup och är några av de omständigheter som kan bli katastrofala för en ensam vandrare.

För att ta itu med detta problem kräver de nya reglerna att alla trekkare och äventyrsentusiaster använder sig av ett lokalt reseföretags tjänster, samt att de anlitar en guide och bärare för sin säkerhet och bekvämlighet.

Dessutom stöder detta initiativ den lokala ekonomin genom att hjälpa lokala entreprenörer, vandringsguider och bärare. I slutändan syftar dessa åtgärder till att minska risken för olyckor och främja hållbar vandringsturism i Nepal, något varje turist bör respektera.

Från och med september 2025 kommer Nepal också att höja tillståndsavgiften för att bestiga Mount Everest från 11 000 USD till 15 000 USD för utländska klättrare under vårsäsongen. Förändringen syftar till att hantera trängseln och miljöpåverkan på berget.

Build Up Nepal får prestigefyllt Miljöpris

Build Up Nepal, med Björn Söderberg i spetsen, har vi skrivit om flera gånger i Focus Nepal. Nu kan vi berätta att de fått ett prestigefyllt miljöpris: Wilkes Climate Launch Prize, som delas ut av Utah University, USA.

Motivering:

”Build up Nepal omvandlar byggbranschen i Sydasiens genom att ersätta förorenande koleldade tegelstenar med klimatvänlig eko-tegelteknik som minskar koldioxidutsläppen med 75 %, luftföroreningarna med 90 %, sänker byggkostnaderna med upp till 40 % och är katastrofbeständig. Genom att ge 200 lokala entreprenörer möjlighet att bygga har metoden redan byggt 11 000 bostäder, undvikit 111 000

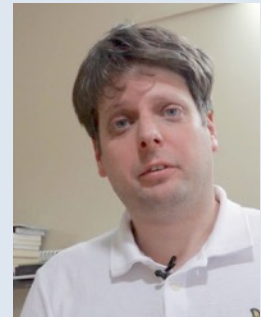
ton koldioxidutsläpp och skapat 1 600 gröna jobb.”

Samtidigt kan vi berätta att vår samarbetspartner ”Goda Grannar” har genomfört sin första ut-

bildning tillsammans med Build Up Nepals Team i Jajarkot i västra Nepal. Det område vi berättade om i förra numret, som drabbades av en kraftig jordbävning 2023. Här kan du se filmen vi presenterade i förra numret:

<https://nepalsvanner.se/wp-content/uploads/2025/05/svensk-when.mp4>

Ett tjugotal byggnadsarbetare genomgick en fullmatad veckokurs i hur man bygger hus med Build Up Nepals miljövänliga byggestenar. De produceras på plats och kan framställas med handkraft.

SANN – ett nätverk för nepalesiska studenter

Nepalesiska studenter samlade efter att ha ägnat sig åt ”plogning” – plocka skräp medan men joggar.

Sverige Alumni Network Nepal (SANN) är ett alumninätverk för nepalesiska studenter som har studerat i Sverige, fått ett stipendium från Svenska Institutet eller deltagit i Svenska institutets ledarskapsprogram.

SANN är ett av 43 lokala alumninätverk som är certifierade av Svenska Institutet (SI). Det bildades för att arbeta för en hållbar utveckling och för att sprida information och kunskap om Sverige.

SI/Sweden Alumni Networks drivs av alumner, för alumner på ett demokratiskt, transparent och inkluderande sätt. Alla alumner i SANN har möjlighet att bidra, påverka och delta i nätverket. SANN har fungerat som en plattform där studenterna kan hålla kontakten med varandra och med Sverige.

Dessutom erbjuder det ett utrymme för att

upprätthålla och utöka sitt nätverk med andra studenter och arbeta tillsammans för hållbar utveckling. SANN har också en nära relation med det svenska konsulatet i Nepal och många av SANN:s medlemmar är engagerade och bidrar till människors välfärd, inte bara i Nepal utan även utanför landet.

SANN bildades 2022 med 25 medlemmar som nu har vuxit till ett nätverk med 56 medlemmar. Sedan 2022 har SANN i samarbete med Svenska Institutet och andra partnerorganisationer hittills anordnat eller deltagit i mer än 24 evenemang. Några exempel på våra samarbeten är Gender Debates, Send-Off events, Plogging, Waste management workshops, Fika-sammankomster, deltagande i utbildningsmässor, Orientation on Study in Sweden, Filmvisningar, plantageprogram, paneldiskussioner, kapacitetshöjande evenemang och så vidare.

Send off-event inför avresan till Sverige.

Bland SI:s alumninätverk över hela världen har SANN utsetts till "Årets alumninätverk 2023" av SI. Våra evenemang är alltid i linje med målen för hållbar utveckling och andra internationella åtaganden. Dessutom, för studenter som ska till Sverige, har SANN anordnat avskedsevenemang under 2022 och 2023. Dessa evenemang anordnades för att stödja de nepalesiska studenter som tilldelades stipendier för att studera i Sverige.

I evenemangen hjälper vi till att bredda förståelsen och kunskapen hos pristagaren om sociokulturella aspekter av Sverige och vilka processer som ska genomföras innan deras resa. Detta evenemang har visat sig ge en lättare övergång för studenterna när de reser till Sverige. För att hjälpa studenter som ska åka till Sverige i framtiden kommunicerar SANN aktivt med studenter via sociala medier och e-post.

The SAAN Board

SÅNG OCH MUSIK-FEST för barn och unga i Nepal
22 november kl. 18

Sång och musik i olika stilar. Vi får lyssna och sjunga tillsammans.

Fri entré - ta med vänner!

Många barn i Nepal får inte gå i skolan. Torsten Åhs visar en kort film och berättar om sina resor i landet.

Centrumkyrkan, Sundbyberg (Prästgårdsgatan 13)

Var med om en festkväll för Nepal i Centrumkyrkan Sundbyberg!
Prästgårdsgatan 13.
Stor sång- och musikfest.
Torsten Åhs visar film och berättar om Nepal.

Följ med till Nepal!
12 - 27 februari

Vi besöker Skolprojekt i Gorkha, Bethedas ledarträning och mycket mer!

Reseledare: Torsten Åhs
Hör av dig till: info@nepalsvanner.se
Helst före 20 oktober!

BESTÄLL VÅR BOK OM NEPAL!

Den lättlästa skriften med många bilder passar lika bra som en gåva till dig själv eller till någon annan!

I del 1 har vi bl a samlat intervjuer med ledare i organisationer i vårt nätverk som berättar sina mycket intressanta personliga historier.

I del 2 får du en unik sammanställning av Nepals historia och kultur, och hur kristendomen kom till landet på 1950-talet.

Beställ via info@nepalsvanner.se

Ange namn, adress och tel.nr.

Rekommenderat pris: 100 kr + porto.

Du betalar när du fått boken.

VAR MED OCH STÖD NEPAL GENOM NEPALS VÄNNER!

Swish 123 567 23 81 Bankgiro 122-4708 Plusgiro 656 442-1

För stående överföring använd Bankkonto 9960 4206 5644 21.

Betalning från utlandet: Nordea, IBAN: SE41 9500 0099 6042 0656 4421, BIC: NDEASESS

Om du vill stå med på epost-listan, skriv till: info@nepalsvanner.se

Vill du veta mer om vår förening, se vår webbsida: www.nepalsvanner.se

Vi finns även på Facebook: <https://sv-se.facebook.com/Nepalsvanner>

Redaktionen:

Lollo Konnebäck, Alingsås, arbetar med musik och kommunikation i Svenska kyrkan, arbetade under åren 1989 – 1994 som Information Officer på United Mission to Nepals huvudkontor i Kathmandu.

Marie Schön (Elfgaard) tillbringade sin barndom i Nepal. Bor numera på landet sydost om Vetlanda. Varit gruppleddare för resor till Nepal sedan 2002. Är också aktiv inom Röda Korset och medlem i Tuki Nepal samt Sverige/Nepal-föreningen.

Torsten Åhs, Åkersberga. Besökte Nepal första gången 1979. Har arbetat med information om u-land och mission en stor del av sitt liv. Initiativtagare till föreningen Nepals Vänner.

Kontakta redaktionen: redaktionen@nepalsvanner.se

Föreningen Nepals Vänner bildades 2012.

Föreningens ändamål är att stödja olika insatser i Nepal och att bidra till kunskapsutbyte mellan våra länder för att främja Nepals utveckling.